

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

BANKALARIN İÇ SİSTEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI

MADDE 1 – 1/11/2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmeliğın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki tanımlar eklenmiş ve diğler bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“a)Acil ve beklenmedik durum planı: Faaliyetlerde ani ve planlanmamış bir kesintiye, iş kaybına veya krize neden olması muhtemel bir durumda risklerin ve sorunların yönetilebilmesi amacıyla alınacak tedbirlerin ve gerçekleştirilecek öncelikli eylemlerin belirlendiğı, iş sürekliliğı planının bir parçası olan planı,”

“c)Bilgi sistemleri süreklilik planı: Faaliyetlerin sürdürülmesini sağılayan bilgi sistemleri servislerinin, bir kesinti durumunda sürekliliğinin sağılanmasına yönelik hazırlanan ve iş sürekliliğı planının bir parçası olan planı,”

“)Birincil sistemler: Faaliyetlerin yürütülmesini ve banka ile ilgili tüm bilgilerin elektronik ortamda güvenli ve istenildiğı an erişime imkan sağılayacak şekilde kaydedilmesini ve kullanılmasını sağılayan altyapı, donanım, yazılım ve veriden oluşan sistemin tamamını,”

“d)Felaket: Faaliyet veya sistemlerde uzun süreli kesintiye sebep olabilecek düzeyde insan, doğa veya diğler faktörlerden kaynaklanan olayı,”

“h)İkincil sistemler: Birincil sistemler aracılığı ile yürütülen faaliyetlerde ve bilgilere erişimde bir kesinti olması halinde faaliyetlerin sürdürülmesini ve banka ile ilgili tüm bilgilere istenildiğı an erişilmesini sağılamaya yönelik birincil sistem yedeklerini,”

“ı)İş sürekliliğı planı: İş sürekliliğı yönetiminin bir parçası olan ve bir kesinti durumunda faaliyetlerin sürdürülmesine ve mevzuata uyum sağılanmasına yönelik politika, standart ve prosedürlerden oluşan yazılı plan veya planlar bütünü,”

“i)İş sürekliliğı yönetimi: Felaket, kriz veya kesinti durumunda etkin önlem alınabilmesi; itibarın, marka değerin, değer yaratan faaliyetlerin ve paydaşların çıkarlarının korunabilmesi amaçlarıyla belirlenen operasyonların sürekliliğinin temin edilmesi veya hedeflenen zaman diliminde kurtarılabilmesinin sağılanması ve kriz öncesi duruma dönülmesine yönelik, potansiyel risklerin belirlenmesini de içeren politika, standart ve prosedürleri içeren bütünsel yönetim sürecini,”

“k)Kesinti: Bir bankanın faaliyetlerinde veya bir sistemin fonksiyonlarında sürekliliğın herhangi bir nedenle sekteye uğramasını,”

MADDE 2 - Aynı Yönetmeliğın 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değıştirilmiştir.

“c) İş sürekliliği planının hazırlanması,”

MADDE 3 - Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (b) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“a) Türkiye’de kurulu ve faaliyet gösteren Bankalar için birincil ve ikincil sistemlerin yurt içinde bulundurulmasına,”

“b) Yurt dışında kurulu bankaların Türkiye’deki şubeleri için ikincil sistemlerin yurt içinde bulundurulmasına,”

MADDE 4 - Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, beşinci fıkra dördüncü fıkra olarak teselsül edilmiştir.

MADDE 5 - Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İş Sürekliliği Yönetimi ve Planı

MADDE 13 - (1) Bankaların, bir kesinti anında faaliyetlerinin sürdürülmesi veya zamanında kurtarılmasını sağlamak üzere operasyonel, finansal, yasal ve itibari olumsuz etkileri en aza indirmeyi amaçlayan yönetim kurulu tarafından onaylanmış bütünleşik bir yönetim yapısı oluşturmaları zorunludur.

(2) İş sürekliliği yönetimi kapsamında, iş sürekliliğinin gereklerini yerine getirmek üzere organizasyonel süreçler tesis edilir ve gereken tedbirler alınır.

(3) İş sürekliliği planlamasına yönelik olarak iş etki analizi çalışmaları yapılır ve kurtarma stratejileri belirlenir. Bu çalışmalar ışığında bir iş sürekliliği planı oluşturulur ve bu plan yönetim kurulu tarafından onaylanır.

(4) İş etki analizi kapsamında, tüm birimlerden çalışanların katılımıyla, iç ve dış bağımlılıklar belirlenir ve meydana gelebilecek bir kesinti durumunda gereken faaliyet düzeyini ortaya koymak üzere operasyonlar önem düzeyleri açısından sınıflandırılır. Farklı kesinti senaryolarının faaliyetler üzerinde yaratabileceği muhtemel riskler ve bunların potansiyel etkileri değerlendirilir.

(5) İş etki analizini temel alan, kurtarma öncelikleri ve hedeflerini ortaya koyan bir kurtarma stratejisi geliştirilir. Kurtarma stratejisinin uygulanması ile ilgili detaylara iş sürekliliği planında yer verilir.

(6) İş sürekliliği planının bankanın hedefleri ve öncelikleriyle uyumlu, güncel ve yeterli olması esastır. Risklerin açık ve net olarak tanımlandığı bu planda, faaliyet kesintilerinin yönetilmesi için görev ve sorumlulukların belirlenmesi, plan dâhilinde önemli göreve sahip personele ulaşamaması durumunda yetki ve karar verme yapısının sürdürülebilmesi ve planın hangi koşullarda uygulamaya alınacağı hususlarına yer verilir.

Plan geliştirilirken, varsa destek hizmeti alınan kuruluşlar da dikkate alınır. Personel, iş sürekliliği planı ile ilgileri çerçevesinde bilgilendirilir, görev ve sorumlulukları konusunda eğitilir.

(7) Herhangi bir acil veya beklenmedik durumda öncelikli gerçekleştirilecek eylemleri ve alınacak tedbirleri belirlemek üzere iş sürekliliği planının bir parçası olarak acil ve beklenmedik durum planı oluşturulur. Karşılaşılan durum bu plan kapsamında çözülemediği takdirde iş sürekliliği planının diğer kısımları devreye alınır.

(8) Acil ve beklenmedik durum planı kapsamında, ortaya çıkabilecek sorun ya da kriz ile başa çıkmak amacıyla gerekli önlemler alınır, gerektiğinde kullanılmak üzere ana hizmetlerin verildiği ortam ile aynı risklere maruz olmayan bir yönetim ve çalışma ortamı tesis edilir. Acil ve beklenmedik durum planında:

a) Muhtemel acil ve beklenmedik durumlar karşısında, her banka operasyonu için bir öncelik sırası, yetki devri, durumun gerektirdiği personelin teminine ilişkin düzenlemeler, yönetim ile personelin temas düzeni, sırası ve yöntemi açık olarak belirlenir.

b) Ödeme sistemlerine ilişkin muhtemel acil ve beklenmedik bir duruma yönelik olarak, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yetkilileri, bankalararası ödeme ve takas sistemleri sorumluları ve Kurum ile muhtemel haberleşme düzeni; halkla ve müşterilerle ilişkilere yönelik kamuya açık bir haberleşme kanalı ya da ağı tesis edilmesi sağlanır.

c) Müşteriler ve yayın organlarının zamanında ve doğru haber almasının teminine yönelik kullanılacak iletişim yöntemlerinin belirtildiği bir haberleşme stratejisi belirlenir.

ç) Genel müdürlük ve şubeler arasında, buna ilaveten bilgi işlem merkezi ile şubeler arasında özel hatlar kullanılarak çoklu haberleşme metotlarının kullanımı güvence altına alınır.

d) Elektrik, yakıt, su ve gıda kaynakları gibi bankanın faaliyetlerini sürdürebilmek için ihtiyaç duyabileceği tüm kaynaklar dikkate alınır, varlıkların korunmasına yönelik tedbirler ve hasar gören varlıkların değerlendirilmesine yönelik usuller belirlenir.

e) Müşterilerin ve personelin güvenliğine azami önem verilir.

(9) Acil ve beklenmedik durum planı bir rehber kitapçık haline getirilerek bankanın gerekli tüm birimlerine dağıtılır. Personelin plan ve bu plan dahilinde üstlendiği sorumluluk hakkında bilgi sahibi olması sağlanır. Planda belirtilen hususların eşgüdümü için yetkili bir birim belirlenir.

(10) Bilgi sistemlerinin sürekliliği, iş sürekliliği planı kapsamında hazırlanan ve yönetim kurulu tarafından onaylanmış bilgi sistemleri süreklilik planı ve acil ve beklenmedik durum planında ele alınır. İş süreklilik planı kapsamındaki planlar ayrı ayrı hazırlanabileceği gibi tek bir planın parçası da olabilirler.

(11) İş sürekliliği planı kapsamındaki planları gözden geçirecek bir sistem oluşturulur. Bankanın iş süreçlerini veya bilgi sistemlerini etkileyecek değişikliklerden sonra planlar gözden geçirilerek güncellenir. Bu planlar, otomatik ve manuel işleyen süreçlerde olası kısa veya uzun süreli kesinti dikkate alınarak genel müdürlük ve şubeler ile diğer birimlerde yılda en az bir kez test edilir. Testlere varsa destek hizmeti kuruluşları da dahil edilir. Test sonuçları uygun bir değerlendirmeyi müteakip üst düzey yönetime raporlanır ve planın güncellenmesinde kullanılır.”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Bilgi Sistemlerinin Uyumlaştırılması Sürecinin Takibi

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bankalar, bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinin yürürlüğe gireceği tarihe kadar, bu hükümlere uyum sağlamak üzere yapacakları çalışmaları Kurumca belirlenecek usul ve esaslara uygun olarak Kuruma bildirilirler.”

MADDE 6 - Aynı Yönetmeliğin 45 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 45 - (1) Bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri 01/01/2012 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.”

MADDE 7 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.